

Bruxelles, 16 decembrie 2025
(OR. en)

16905/25

**Dosar interinstituțional:
2025/0103 (COD)**

**CODEC 2152
INDEF 186
COPS 692
POLMIL 439
IND 626
MAP 164
FIN 1564
ECOFIN 1754
RECH 561
DIGIT 277
TRANS 653
SIMPL 214
PE 110**

NOTĂ DE INFORMARE

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți / Consiliul
Subiect:	Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI de modificare a Regulamentelor (UE) 2021/694, (UE) 2021/695, (UE) 2021/697, (UE) 2021/1153, (UE) 2023/1525 și (UE) 2024/795 în ceea ce privește stimularea investițiilor în domeniul apărării în bugetul UE pentru a pune în aplicare Planul „ReArm Europe” – Rezultatul primei lecturi a Parlamentului European (Strasbourg, 15-18 decembrie 2025)

I. INTRODUCERE

În conformitate cu dispozițiile articolului 294 din TFUE și cu Declarația comună privind aspectele practice în cadrul procedurii de codecizie¹, între Consiliu, Parlamentul European și Comisie au avut loc o serie de contacte informale în scopul obținerii unui acord în primă lectură cu privire la această propunere.

¹ JO C 145, 30.6.2007, p. 5.

În acest context, președintele Comisiei pentru industrie, cercetare și energie (ITRE), Borys BUDKA (PPE, PL), a prezentat, în numele ITRE, un amendament de compromis (amendamentul 2) la propunerea de regulament sus-menționată, pentru care raportorul Rihards KOLS (ECR, LV) a pregătit un proiect de raport. Asupra acestui amendament se ajunsese la un acord în cadrul contactelor informale sus-menționate. În plus, Grupul Stângii a depus un amendament pentru a respinge propunerea Comisiei (amendamentul 3), iar grupul politic „Europa Națiunilor Suverane” (ESN) a depus două amendamente (amendamentele 4 și 5) la proiectul de act legislativ².

II. VOT

Cu ocazia votului din 16 decembrie 2025, plenul a adoptat amendamentul de compromis (amendamentul 2) la propunerea de regulament sus-menționată. Nu au fost adoptate alte amendamente. Propunerea Comisiei astfel modificată constituie poziția în primă lectură a Parlamentului, care este cuprinsă în rezoluția legislativă a acestuia, astfel cum figurează în anexa la prezenta notă³.

Poziția Parlamentului reflectă acordul la care s-a ajuns în prealabil între instituții. Prin urmare, Consiliul ar trebui să fie în măsură să aprobe poziția Parlamentului.

Actul ar urma apoi să fie adoptat cu formularea care corespunde poziției Parlamentului.

² În conformitate cu articolul 60 alineatul (3) din Regulamentul de procedură al Parlamentului European, un grup sau un număr de deputați care atinge pragul redus pot solicita ca amendamentele la proiectul de act legislativ să fie supuse votului în plen în locul acordului provizoriu.

³ Versiunea poziției Parlamentului din rezoluția legislativă conține marcaje care indică modificările aduse prin amendamente la propunerea Comisiei. Adăugirile la textul Comisiei sunt evidențiate prin *caractere aldine cursive*. Simbolul „■” indică părți eliminate din text.

P10_TA(2025)0320

Stimularea investițiilor în domeniul apărării în bugetul UE pentru a implementa Planul „ReArm Europe”

Rezoluția legislativă a Parlamentului European din 16 decembrie 2025 referitoare la propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentelor (UE) 2021/694, (UE) 2021/695, (UE) 2021/697, (UE) 2021/1153, (UE) 2023/1525 și (UE) 2024/795 în ceea ce privește stimularea investițiilor în domeniul apărării în bugetul UE pentru a implementa Planul „ReArm Europe” (COM(2025)0188 – C10-0070/2025 – 2025/0103(COD))

(Procedura legislativă ordinară: prima lectură)

Parlamentul European,

- având în vedere propunerea Comisiei prezentată Parlamentului European și Consiliului (COM(2025)0188),
- având în vedere articolul 294 alineatul (2), articolele 114, 164, 172 și 173, articolul 175 al treilea paragraf, articolele 176, 177, 178, 182, 183 și 188 și articolul 192 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în temeiul cărora propunerea a fost prezentată Parlamentului de către Comisie (C10-0070/2025),
- având în vedere avizul Comisiei pentru afaceri juridice privind temeiul juridic propus,
- având în vedere articolul 294 alineatul (3) și articolele 164 și 172, articolul 173 alineatul (3), articolul 175 al treilea paragraf, articolele 177 și 178, articolul 182 alineatele (1) și (4), articolul 183, articolul 188 al doilea paragraf și articolul 192 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,
- având în vedere evaluarea bugetară efectuată de către Comisia pentru bugete,
- având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European din 18 septembrie 2025¹,
- având în vedere avizul Comitetului Regiunilor din 15 octombrie 2025²,
- având în vedere acordul provizoriu aprobat de comisia competentă în temeiul articolului 75 alineatul (4) din Regulamentul său de procedură și angajamentul reprezentantului Consiliului, exprimat în scrisoarea din 10 noiembrie 2025, de a aproba poziția Parlamentului în

¹ Npublicat încă în Jurnalul Oficial.

² JO C, C/2025/6325, 3.12.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/6325/oj> .

conformitate cu articolul 294 alineatul (4) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

- având în vedere articolele 60, 41 și 58 din Regulamentul său de procedură,
 - având în vedere avizele Comisiei pentru securitate și apărare și Comisiei pentru transport și turism,
 - având în vedere raportul Comisiei pentru industrie, cercetare și energie (A10-0172/2025),
1. adoptă poziția sa în primă lectură prezentată în continuare;
 2. solicită Comisiei să îl sesizeze din nou în cazul în care își înlocuiește, își modifică în mod substanțial sau intenționează să-și modifice în mod substanțial propunerea;
 3. încredințează Președintei sarcina de a transmite Consiliului și Comisiei, precum și parlamentelor naționale poziția Parlamentului.

Poziția Parlamentului European adoptată în primă lectură la 16 decembrie 2025 în vederea adoptării Regulamentului (UE) 2025/... al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentelor (UE) 2021/694, (UE) 2021/695, (UE) 2021/697, (UE) 2021/1153 și (UE) 2024/795 în ceea ce privește stimularea investițiilor în domeniul apărării în bugetul UE pentru a implementa Planul „ReArm Europe”

(Text cu relevanță pentru SEE)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolele 164 și 172, articolul 173 *alineatul (3)*, articolul 175 al treilea paragraf, articolele 177 și 178, articolul 182 *alineatele (1) și (4)*, articolul 183, articolul 188 *al doilea paragraf* și articolul 192 alineatul (1),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European¹,

având în vedere avizul Comitetului Regiunilor²,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară³,

¹ Avizul din 18 septembrie 2025 (nepublicat încă în Jurnalul Oficial).

² JO C, C/2025/6325, 3.12.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/6325/oj> .

³ Poziția Parlamentului European din 16 decembrie 2025.

întrucât:

- (1) Instabilitatea geopolitică fără precedent și agravarea rapidă a nivelurilor de amenințare și de securitate la nivel regional și mondial, **în special războiul de agresiune neprovocat și nejustificat al Rusiei împotriva Ucrainei, care a expus Uniunea și statele sale membre unui risc ridicat de concretizare a amenințărilor militare convenționale**, impun o creștere urgentă și semnificativă a cheltuielilor Uniunii pentru cercetare, **inovare** și dezvoltare, capacitate industrială și dezvoltarea infrastructurii legate de **reziliență**, securitate și apărare. **Baza industrială și tehnologică de apărare europeană (EDTIB) întâmpină obstacole persistente în accesul la finanțare, în special la finanțare privată pentru investiții, din cauza riscurilor pe care actorii de pe piață le asociază cu astfel de investiții. În consecință, este esențial să fie mobilizate investiții publice în domeniul apărării. Așadar, astfel cum s-a identificat în Cartea albă a Comisiei și a Înalțului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate din 19 martie 2025 privind pregătirea pentru apărare a Europei 2030 (denumită în continuare „Cartea albă comună”), care oferă un cadru pentru Planul de reînarmare a Europei (ReArm Europe), Uniunea ar trebui să facă mai mult pentru a sprijini, cu ajutorul bugetului Uniunii, nevoia urgentă de a crește investițiile europene în domeniul apărării, în paralel cu majorarea cheltuielilor cu apărarea ale statelor membre.**

Mobilizarea programelor de finanțare ale Uniunii pentru a sprijini tehnologiile și produsele cu dublă utilizare și din domeniul apărării are rolul de a avansa către pregătirea pentru apărare a Europei. Această mobilizare este menită și să consolideze cooperarea civil-militară în statele membre, având în vedere efectele de propagare reciproc avantajoase. Acțiunile sprijinite de programele în cauză ale Uniunii ar trebui să țină seama corespunzător de activitățile relevante desfășurate de Organizația Tratatului Atlanticului de Nord (NATO) și de alți parteneri, atunci când astfel de activități servesc intereselor de securitate și apărare ale Uniunii.

- (2) *Ar trebui să fie promovate investițiile în dezvoltarea de capacități de vârf cu dublă utilizare și în domeniul apărării, deoarece astfel de investiții contribuie la realizarea obiectivelor mai ample ale Uniunii în materie de reziliență societală, securitate și competitivitate. Ținând seama de riscurile asociate deteriorării sporite a contextului de securitate al Uniunii, dezvoltarea industriilor produselor cu dublă utilizare și de apărare în întreaga Uniune este esențială pentru a se garanta că toate statele membre contribuie la o EDTIB solidă și rezilientă și beneficiază de pe urma acesteia.*

- (3) Platforma „Tehnologii strategice pentru Europa” (STEP) instituită prin Regulamentul (UE) 2024/795 al Parlamentului European și al Consiliului⁴ este o inițiativă menită să stimuleze competitivitatea Uniunii prin mobilizarea de fonduri din 11 programe existente ale Uniunii pentru tehnologii critice în trei sectoare strategice: tehnologiile digitale și inovarea în domeniul tehnologiei profunde, tehnologiile curate și eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor și biotehnologiile. Ca atare, STEP reprezintă un bun mijloc de mobilizare, într-un mod coordonat și sinergic, a resurselor Uniunii în direcția apărării, inclusiv a tehnologiilor-cheie digitale de frontieră necesare pentru dezvoltarea de produse și tehnologii din domeniul apărării.

⁴ Regulamentul (UE) 2024/795 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 februarie 2024 de instituire a platformei „Tehnologii strategice pentru Europa” (STEP) și de modificare a Directivei 2003/87/CE și a Regulamentelor (UE) 2021/1058, (UE) 2021/1056, (UE) 2021/1057, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) 2021/1060, (UE) 2021/523, (UE) 2021/695, (UE) 2021/697 și (UE) 2021/241 (JO L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj>).

- (4) Deși sprijinul pentru tehnologiile care au implicații în domeniul apărării este posibil în prezent în cadrul celor trei sectoare strategice existente identificate în STEP, este necesar să crească potențialul de dezvoltare a cercetării, a industriei și a inovării în sectorul apărării prin stabilirea unui al patrulea sector strategic în cadrul STEP, *axat* pe tehnologiile de apărare, fără a compromite poziția de lider urmărită de Uniune în domeniul tehnologic în sectoarele existente. Acest al patrulea sector strategic ar trebui să asigure faptul că stimulentele STEP sunt utilizate pentru a majora finanțarea din partea Uniunii pentru tehnologiile inovative de apărare, cu scopul de a răspunde în mod eficace la amenințările actuale și la cele emergente și de a contribui la competitivitatea europeană în conformitate cu obiectivele STEP. Tehnologiile de apărare ar trebui înțelese ca fiind cele încorporate în *produsele din domeniul apărării* sau cele *necesare pentru dezvoltarea și fabricarea acestora, inclusiv a produselor din domeniul apărării* menționate în anexa la Directiva 2009/43/CE a Parlamentului European și a Consiliului⁵. **În concordanță cu abordarea care vizează celelalte trei sectoare prevăzute la articolul 2 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul (UE) 2024/795, Comisia ar trebui să actualizeze orientările prevăzute în regulamentul respectiv astfel încât să vizeze cel de al patrulea sector strategic, inclusiv în ceea ce privește interpretarea domeniului tehnologiilor de apărare.** În ceea ce privește inteligența artificială, gigafabricile de IA ar trebui să devină o infrastructură esențială pentru a extinde rapid puterea IA în tehnologiile de apărare.

⁵ Directiva 2009/43/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 6 mai 2009 de simplificare a clauzelor și condițiilor de transfer al produselor din domeniul apărării în interiorul Comunității (JO L 146, 10.6.2009, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/43/oj>).

- (5) În plus, pentru a optimiza capacitatea programelor vizate de STEP de a mobiliza resursele Uniunii în direcția **necesităților de apărare**, este necesar să se clarifice faptul că aceste programe pot urmări obiective și activități legate de îmbunătățirea competitivității **și a rezilienței** EDTIB, precum și activități de cercetare și dezvoltare în domeniul apărării.
- (6) Programul Orizont Europa, care a fost instituit prin Regulamentul (UE) 2021/695 al Parlamentului European și al Consiliului⁶, este ■ programul de finanțare al Uniunii pentru cercetare și inovare, **având un rol esențial pentru poziția de lider global a Uniunii în domeniul științific și tehnologic**. Instrumentul Accelerator al Consiliului European pentru Inovare (CEI) instituit prin regulamentul respectiv oferă sprijin, în special, pentru inovațiile cu potențial revoluționar și disruptive cu potențial de extindere care ar putea fi prea riscante pentru investitorii privați. Întreprinderile mici și mijlocii (IMM), **start-upurile și unele întreprinderi mici cu capitalizare medie** care își desfășoară activitatea în sectorul apărării au nevoie de finanțare pentru comercializarea produselor inovatoare.

⁶ Regulamentul (UE) 2021/695 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 aprilie 2021 de instituire a programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa, de stabilire a normelor sale de participare și de diseminare și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1290/2013 și (UE) nr. 1291/2013 (JO L 170, 12.5.2021, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj>).

Cu toate acestea, astfel de entități juridice se confruntă cu obstacole mai mari în ceea ce privește accesul la finanțare în comparație cu *entitățile juridice* din alte sectoare. ***După cum s-a subliniat în Cartea albă comună, este necesar să se amplifice pregătirea pentru apărare a Europei, deoarece Europa suportă în prezent efectele războiului, ale agresiunii și ale altor acte ostile. În acest scop, este necesar să fie majorat substanțial sprijinul pentru inovarea de mare impact în domeniul apărării, inclusiv sprijinul atât de necesar pentru IMM-uri, start-upuri și unele întreprinderi mici cu capitalizare medie care doresc să extindă astfel de inovații de mare impact în domeniul apărării. Însă arhitectura actuală a programelor Uniunii, în care se încadrează și Fondul european de apărare (FEA), nu oferă amploarea, flexibilitatea sau rapiditatea necesare pentru a mobiliza un astfel de sprijin cu eficacitate și în timp util. Arhitectura actuală ar putea crea incertitudini pentru entitățile juridice din sectorul apărării în ceea ce privește accesul la sprijin pentru tehnologiile care au aplicații cu potențial de dublă utilizare. Având în vedere gravitatea amenințării în contextul actual, este justificat și necesar să se adopte măsuri extraordinare.***

Deși sprijinul pentru cercetarea și dezvoltarea în domeniul apărării se realizează prin intermediul FEA, care este un program specific al programului Orizont Europa, este oportun, ***având în vedere contextul strategic actual***, ca instrumentul Accelerator al CEI să devină disponibil pentru acțiuni cu aplicații cu potențial de dublă utilizare, ***promovând totodată utilizarea aplicațiilor civile***. Sprijinul pentru întreprinderi în faza de extindere în cadrul programului „Scale-up” ***derulat în cadrul STEP*** al instrumentului Accelerator al CEI (denumit în continuare „programul”) ar trebui să fie extins și la IMM-urile care nu sunt eligibile pentru finanțare, inclusiv la start-upuri și la întreprinderile mici cu capitalizare medie care nu sunt eligibile pentru finanțare, cum ar fi entitățile care au primit deja sprijin din partea instrumentului Accelerator și care desfășoară inovații revoluționare și disruptive care nu sunt eligibile pentru finanțare în domeniul ***tehnologiilor*** de apărare critice ***și promovând totodată, după caz, inovațiile cu potențial de dublă utilizare***. ***Sprijinul pentru extindere sub formă de investiții directe de capital, prin care finanțarea este acordată direct întreprinderilor, nu este disponibil în instrumentele de finanțare axate pe apărare actuale, mai cu seamă în FEA și Mecanismul de capitaluri proprii în domeniul apărării implementat în cadrul InvestEU.***

*Este deci necesar ca programul să devină disponibil pentru inovarea în domeniul tehnologiilor de apărare critice pentru a sprijini entitățile juridice care investesc în sectorul apărării, asigurând totodată complementaritatea cu alte instrumente actuale ale Uniunii. Acest lucru justifică introducerea în cadrul financiar multianual (CFM) actual a unei excepții specifice de la principiul prevăzut la articolul 7 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/695, care prevede că activitățile de cercetare și inovare din cadrul programului Orizont Europa se axează exclusiv pe aplicații civile, evitându-se totodată suprapunerile inutile. **Excepția specifică nu afectează rezultatul viitoarelor negocieri în contextul următorului CFM. Comisia ar trebui să asigure supravegherea adecvată a aplicării excepției specifice, inclusiv prin colectarea și raportarea de date adecvate în contextul monitorizării și evaluării actuale a CEI, fără a crea sarcini administrative suplimentare pentru participanți.***

(7) *Întrucât activitățile de inovare cu aplicații cu dublă utilizare ar putea afecta activele strategice, interesele, autonomia sau securitatea ori interesele strategice ale Uniunii și ale statelor sale membre, ar putea fi necesară adaptarea normelor de eligibilitate în programele de lucru pertinente ce țin de programul Orizont Europa astfel încât participarea să fie limitată numai la entitățile juridice stabilite în statele membre sau la entitățile juridice stabilite în anumite țări asociate, pe lângă statele membre, sau pentru a exclude participarea entităților juridice stabilite în Uniune sau în țări asociate și controlate direct sau indirect de țări terțe neasociate sau de entități juridice din țări terțe neasociate. Prin urmare, articolul 48 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/695 ar trebui să fie modificat pentru a prevedea o astfel de posibilitate. Posibilitatea de a adapta normele de eligibilitate din programele de lucru pertinente este prevăzută expres pentru noile activități de inovare care au aplicații cu dublă utilizare și nu influențează normele care reglementează sprijinirea activităților cu aplicații civile în cadrul programului Orizont Europa sau finanțarea acestor activități.*

(8) *Deoarece activitățile de inovare în domeniul tehnologiilor de apărare critice pot afecta considerabil interesele în materie de securitate și apărare ale Uniunii și ale statelor sale membre, trebuie să se stabilească norme de eligibilitate speciale care să asigure coerența cu alte instrumente ale Uniunii din industria de apărare și care să țină seama de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei.*

Aceste norme de eligibilitate speciale ar trebui să limiteze participarea la entitățile juridice stabilite în Uniune, în Ucraina sau într-un membru al Asociației Europene a Liberului Schimb (AELS) care este membru al Spațiului Economic European (membru al SEE) și care este asociat la programul Orizont Europa. Aceste norme ar trebui să respingă participarea entităților juridice controlate direct sau indirect de o țară terță care nu este Ucraina sau o țară membră a SEE asociată la programul Orizont Europa, sau de entități juridice dintr-o astfel de țară terță. Cu toate acestea, o entitate juridică stabilită în Uniune sau într-un membru al SEE asociat la programul Orizont Europa și care este controlată de o țară terță care nu este Ucraina sau o țară membră a SEE asociată la programul Orizont Europa ori de o entitate juridică dintr-o țară terță care nu este Ucraina sau o țară membră a SEE asociată la programul Orizont Europa ar trebui să fie eligibilă să fie beneficiar, cu condiția ca garanțiile aprobate în conformitate cu procedurile naționale ale statului membru sau ale membrului SEE în care este stabilită entitatea juridică să fie puse la dispoziția Comisiei.

(9) **Recunoscând necesitatea urgentă și extraordinară de a consolida mai mult suveranitatea și securitatea Uniunii, după cum se prevede în Regulamentul (UE) 2024/795, și pentru a asigura mobilizarea și reinvestirea rapidă a resurselor financiare în sectoare critice, inclusiv în proiecte cu dublă utilizare și în domeniul apărării prin instrumentul Accelerator al CEI din cadrul programului Orizont Europa, este oportun să se deroge de la articolul 212 alineatul (3) din Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509 al Parlamentului European și al Consiliului⁷ (denumit în continuare „Regulamentul financiar”). Având în vedere aceste circumstanțe și necesitatea ca fondurile să fie rapid disponibile, este în special necesar să se prevadă ca rambursările, inclusiv avansurile rambursate, veniturile și quantumurile neutilizate, excluzând taxele și costurile componente de investiții de finanțare mixtă din cadrul CEI aferente proiectului-pilot al CEI din cadrul programului Orizont 2020, să fie reinvestite în Fondul CEI, și nu direcționate către bugetul Uniunii, ■ pentru a finanța proiecte cu aplicații civile, precum și proiecte cu dublă utilizare și în domeniul apărării care beneficiază de domeniul de aplicare modificat ■ . Termenul prevăzut la articolul 212 alineatul (3) din Regulamentul financiar ar trebui să fie modificat pentru a asigura o executare efectivă în circumstanțe excepționale. Pentru a permite această posibilitate, trebuie să fie introdusă o derogare de la dispoziția respectivă.**

⁷ Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 septembrie 2024 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii (JO L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

- (10) FEA instituit prin Regulamentul (UE) 2021/697 al Parlamentului European și al Consiliului⁸ este principalul program de consolidare a competitivității, a inovării, a eficienței și a autonomiei tehnologice a industriei de apărare a Uniunii. FEA urmărește sprijinirea acțiunilor propice dezvoltării tehnologiilor disruptive în materie de apărare. Pentru a aborda mai bine particularitățile unor astfel de acțiuni, cum ar fi în cazuri în care acestea sunt de foarte mică amploare sau au nevoie deosebită de un sprijin rapid, este oportun *să se scurteze* și să se simplifice *substanțial* procedurile pentru a decide cu privire la sprijinul acordat acțiunilor respective, stabilindu-se în același timp condițiile pentru luarea unei decizii cu privire la un astfel de sprijin în programul de lucru *și fără a submina principiul excelenței*.

⁸ Regulamentul (UE) 2021/697 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2021 de instituire a Fondului european de apărare și de abrogare a Regulamentului (UE) 2018/1092 (JO L 170, 12.5.2021, p. 149, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj>).

- (11) De asemenea, este necesar să se valorifice sinergiile dintre FEA și alte programe ale Uniunii. În acest scop, ar trebui să fie posibil ca statele membre, instituțiile, organele și agențiile Uniunii, țările terțe, instituțiile financiare internaționale sau alte părți terțe să furnizeze contribuții voluntare la FEA, ca venituri alocate externe. Ar trebui să fie posibile transferurile voluntare de resurse alocate statelor membre în cadrul gestiunii partajate către FEA și combinarea contribuțiilor din FEA cu alte programe ale Uniunii pentru acțiuni specifice, cu condiția ca sprijinul cumulativ din partea Uniunii să nu depășească respectivele costuri eligibile totale ale acțiunii.

(12) *La 23 iunie 2022, Consiliul European a decis să acorde Ucrainei statutul de țară candidată, aceasta exprimându-și voința fermă de a corela reconstrucția cu reformele pe calea sa europeană. La 15 decembrie 2023, Consiliul European a decis să înceapă negocierile de aderare cu Ucraina și a declarat că Uniunea și statele sale membre își mențin angajamentul de a contribui, pe termen lung și împreună cu partenerii, la angajamentele în materie de securitate față de Ucraina, fapt ce va ajuta această țară să se apere, să reziste eforturilor de destabilizare și să descurajeze actele de agresiune în viitor. Sprijinul ferm acordat Ucrainei constituie o prioritate-cheie pentru Uniune și un răspuns adecvat la angajamentul politic ferm al Uniunii de a sprijini Ucraina atât timp cât este necesar.*

La 5 martie 2023, Comisia a propus crearea unui instrument (denumit în continuare „Instrumentul de sprijin pentru Ucraina”) pentru a face față daunelor cauzate de războiul de agresiune al Rusiei bazei industriale și tehnologice de apărare ucrainene (denumită în continuare „DTIB ucraineană”) și pentru a sprijini reconstrucția, redresarea și modernizarea acesteia, ținând seama de posibila sa integrare viitoare în EDTIB. DTIB ucraineană și-a dezvoltat în mod semnificativ capacitățile de cercetare, dezvoltare și inovare de la începutul invaziei pe scară largă a Ucrainei de către Rusia, pentru a răspunde nevoilor forțelor armate ucrainene. În acest context, asigurarea unei cooperări mai strânse între EDTIB și DTIB ucraineană ar permite accesul EDTIB la capacitățile respective și ar contribui la obiectivul de promovare a competitivității și a inovării EDTIB, fiind în același timp în concordanță cu sprijinul continuu al Uniunii pentru consolidarea capacităților de producție în domeniul apărării ale Ucrainei. În consecință, având în vedere obiectivele și scopurile comune ale Uniunii și ale Ucrainei în domeniul cercetării și dezvoltării în materie de apărare și având în vedere beneficiile pentru ambele părți care pot fi așteptate în urma unei integrări mai strânse în această privință, este oportun ca Ucraina să fie asociată la FEA.

- (13) Programul „Europa digitală” instituit prin Regulamentul (UE) 2021/694 al Parlamentului European și al Consiliului⁹ urmărește sprijinirea și accelerarea transformării digitale a economiei, a industriei și a societății europene, precum și îmbunătățirea competitivității Europei în cadrul economiei digitale mondiale. În acest context, programul ar trebui să urmărească sprijinirea, în special, a proiectelor, a serviciilor și a competențelor care au o aplicare cu potențial de dublă utilizare în cadrul tuturor obiectivelor sale specifice. ***Acest lucru ar contribui la consolidarea rezilienței societale a Uniunii în fața atacurilor hibride și a ingerințelor străine în curs. Recunoscând importanța strategică a cooperării transfrontaliere și a facilitării transferurilor de tehnologie între statele membre în cadrul proiectelor cu dublă utilizare din sectorul digital, Comisia ar trebui să țină seama de dimensiunea transeuropeană atunci când atribuie proiecte cu dublă utilizare. Prin urmare, este oportun ca acest criteriu de atribuire să devină obligatoriu pentru proiectele cu dublă utilizare.***

⁹ Regulamentul (UE) 2021/694 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2021 de instituire a programului „Europa digitală” și de abrogare a Deciziei (UE) 2015/2240 (JO L 166, 11.5.2021, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/694/oj>).

- (14) Pentru a consolida suveranitatea tehnologică și competitivitatea, Uniunea are nevoie de infrastructura de calcul, de tip cloud și de date pe care o necesită poziția de lider în domeniul IA. Ca parte a strategiei continentale privind IA, fabricile de IA și gigafabricile de IA sunt esențiale pentru ca Uniunea să fie în măsură să concureze la nivel mondial și să își asigure autonomia strategică și competitivitatea în știință, în cercetarea cu *potențial de dublă utilizare* și în sectoarele industriale critice, inclusiv în industria apărării. *Modelele de IA* de nouă generație necesită o infrastructură de calcul conectată extinsă pentru progrese semnificative în domenii specifice, inclusiv în domeniul apărării. Prin urmare, este oportun să se adauge, la obiectivul specific nr. 1 al programului „Europa digitală” – Calculul de înaltă performanță, un obiectiv operațional suplimentar aferent implementării și exploatării fabricilor de AI și a noii generații de gigafabrici de IA specializate în dezvoltarea, antrenarea și operarea celor mai complexe modele și aplicații de IA de dimensiuni foarte mari, inclusiv în ceea ce privește hardware-ul și software-ul necesare pentru o astfel de implementare.

- (15) **Intensificarea expunerii la amenințările cibernetice și hibride în Uniune justifică adăugarea unui accent explicit pe reziliența la amenințările cibernetice și hibride în cadrul obiectivului specific nr. 3 al programului „Europa digitală”.** În cadrul obiectivului specific nr. 5 al programului „Europa digitală” – Implementarea și utilizarea optimă a capacităților digitale și interoperabilitatea, este, de asemenea, necesar să se adauge, în obiectivul operațional definit pentru a sprijini sectorul public și domeniile de interes public, o mențiune a domeniului apărării pentru a clarifica faptul că respectiva contribuție financiară a Uniunii în cadrul unui astfel de obiectiv poate fi extinsă la acest sector.
- (16) De asemenea, **în cazuri specifice și justificate în mod corespunzător, ar putea să fie** necesară adaptarea normelor de eligibilitate **din programul** „Europa digitală”, astfel încât **entitățile** juridice stabilite în țări asociate **sau** în Uniune, dar **care** sunt controlate din țări terțe, **să nu fie** eligibile să participe la niciuna sau la o parte dintre acțiunile axate pe tehnologii cu potențial de dublă utilizare din cadrul oricărui obiectiv specific. **Prin urmare, ar trebui să se prevadă o astfel de posibilitate.** În astfel de cazuri, cererile de propuneri și cererile de oferte ar trebui să fie limitate la entități juridice stabilite sau considerate a fi stabilite în Uniune și controlate de statele membre sau de resortisanți ai statelor membre.

- (17) Mecanismul pentru interconectarea Europei (MIE), instituit prin Regulamentul (UE) 2021/1153 al Parlamentului European și al Consiliului¹⁰, urmărește să accelereze investițiile în domeniul rețelelor transeuropene, permițând crearea de sinergii între sectorul transporturilor, cel energetic și cel digital. Pentru a sprijini infrastructura de calcul conectată necesară pentru produsele și tehnologiile din domeniul apărării și dincolo de aceste domenii, obiectivele sectorului digital al MIE din regulamentul respectiv ar trebui să fie extinse la implementarea și furnizarea de capacități digitale, cum ar fi tehnologia de tip cloud, IA, *fabricile de IA* și gigafabricile de IA.

¹⁰ Regulamentul (UE) 2021/1153 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 iulie 2021 de instituire a Mecanismului pentru interconectarea Europei și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1316/2013 și (UE) nr. 283/2014 (JO L 249, 14.7.2021, p. 38, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1153/oj>).

- (18) Cartea albă comună **■** a recunoscut mobilitatea militară drept un factor esențial pentru securitatea și apărarea europeană și a subliniat valoarea adăugată a Uniunii în sprijinirea infrastructurii cu dublă utilizare pentru mobilitate. ***În contextul Cărții albe comune, Comisia și Înalta Reprezentantă au recunoscut importanța identificării proiectelor legate de punctele critice pentru mobilitatea militară și a eliminării principalelor lacune și blocaje de-a lungul celor patru coridoare prioritare de mobilitate militară ale UE. Mobilitatea militară este, de asemenea, unul dintre obiectivele MIE. Politica privind rețeaua transeuropeană de transport (TEN-T) servește drept instrument strategic esențial pentru construirea infrastructurii de transport transfrontaliere a Uniunii. Deși destinată inițial unor scopuri civile, are, de asemenea, un potențial remarcabil pentru dubla utilizare, civilă și de apărare. În plus, raportul Nünistö din 30 octombrie 2024 privind consolidarea disponibilității și pregătirii în domeniul apărării civile și militare a Europei se referă în mod specific la necesitatea continuării și a intensificării lucrărilor privind coridoarele prioritare de transport cu dublă utilizare pentru deplasările militare și extinderea lanțurilor de aprovizionare cu combustibil pentru forțele armate de-a lungul acestor coridoare. Având în vedere importanța consolidării infrastructurii de transport cu dublă utilizare în considerarea deteriorării contextului de securitate al Uniunii, ar trebui să se clarifice faptul că activitățile specifice aferente acțiunilor din cadrul obiectivului specific nr. 3 (2) al MIE pot include, după caz, măsuri de protejare a infrastructurii de transport cu dublă utilizare în ceea ce privește contracararea mobilității militare sau de furnizare a infrastructurii pentru combustibili pentru dubla utilizare, civilă și de apărare.***

(19) *Evaluarea intermediară a Fondului european de dezvoltare regională (FEDR) și a Fondului de coeziune, ambele instituite prin Regulamentul (UE) 2021/1058 al Parlamentului European și al Consiliului¹¹, a introdus posibilitatea de a investi în infrastructura de apărare sau în infrastructura cu dublă utilizare pentru a încuraja mobilitatea militară cu o prefinanțare de 20 % din cuantumurile programate, precum și posibilitatea de a se aplica o finanțare din partea Uniunii majorată cu până la 10 puncte procentuale peste rata de cofinanțare aplicabilă, dar fără a depăși 100 %. Atunci când statele membre transferă către MIE resursele care le sunt alocate în cadrul gestiunii partajate, acestea ar trebui să beneficieze de aceleași condiții privind ratele de prefinanțare și cofinanțare pentru proiectele de infrastructură de transport cu dublă utilizare precum cele introduse în FEDR și în Fondul de coeziune. În acest caz, cuantumurile respective ar trebui să fie rezervate proiectelor de dezvoltare a coridoarelor prioritare de mobilitate militară ale UE identificate de statele membre în anexa II la Cerințele militare pentru mobilitatea militară în interiorul și în afara UE, aprobate de Consiliu la 17 martie 2025 sau în orice versiune ulterioară a anexei respective aprobate de Consiliu, precum și a conectivității și capacităților digitale, inclusiv a centrelor logistice și a tronsoanelor transfrontaliere ale coridoarelor respective. Regulamentul financiar prevede posibilitatea de a introduce condiții de participare la proceduri de atribuire specifice care afectează securitatea și ordinea publică.*

¹¹ Regulamentul (UE) 2021/1058 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune (JO L 231, 30.6.2021, p. 60, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1058/oj>).

În consecință, ar trebui să poată fi stabilite astfel de condiții specifice în ceea ce privește acțiunile situate pe unul sau mai multe dintre coridoarele prioritare de mobilitate militară ale UE, inclusiv condiții referitoare la țara de origine a echipamentelor, bunurilor, proviziilor sau serviciilor.

- (20) Întrucât obiectivele prezentului regulament, și anume de a consolida activitățile de cercetare și dezvoltare în domeniul dublei utilizări și al apărării, de a îmbunătăți competitivitatea industriei de apărare a Uniunii și, prin urmare, de a contribui la **pregătirea pentru apărare a** Uniunii prin reorientarea investițiilor către aceste priorități critice, nu pot fi realizate în mod satisfăcător de către statele membre, dar acestea pot fi realizate mai bine la nivelul Uniunii, aceasta poate adopta măsuri, în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut la articolul respectiv, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivelor respective.
- (21) Având în vedere necesitatea urgentă de a permite investiții esențiale în apărare în contextul provocărilor geopolitice stringente, prezentul regulament ar trebui să intre în vigoare în ziua următoare datei publicării sale în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.
- (22) Prin urmare, Regulamentele (UE) 2021/694, (UE) 2021/695, (UE) 2021/697, (UE) 2021/1153 ■ și (UE) 2024/795 ar trebui să fie modificate în consecință,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Regulamentul (UE) 2021/694 se modifică după cum urmează:

1. La articolul 3 alineatul (1) al doilea paragraf, se adaugă următoarea literă:

„(c) să sprijine **și să accelereze** proiectele, serviciile, competențele și aplicațiile cu dublă utilizare, **consolidând reziliența societală.**”

2. La articolul 4 alineatul (1), se adaugă următoarea literă:

„(d) implementarea și exploatarea fabricilor de IA și a gigafabricilor de IA de nouă generație specializate în dezvoltarea, antrenarea și operarea celor mai complexe modele și aplicații de IA de dimensiuni foarte mari, inclusiv în ceea ce privește hardware-ul și software-ul necesare pentru o astfel de implementare.”

3. *Articolul 6 se modifică după cum urmează:*

(a) *la alineatul (1), literele (e) și (f) se înlocuiesc cu următorul text:*

„(e) îmbunătățirea rezilienței împotriva amenințărilor cibernetice și hibride la adresa infrastructurii digitale critice și împotriva atacurilor cibernetice, contribuția la sporirea gradului de conștientizare a riscurilor și a cunoștințelor privind procesele de securitate cibernetică, sprijinirea organizațiilor publice și private în obținerea unor niveluri de bază de securitate cibernetică, cum ar fi prin implementarea criptării de la un capăt la altul a datelor și a actualizării programelor informatice;

(f) consolidarea cooperării dintre domeniul civil și cel al apărării în ceea ce privește proiectele, serviciile, competențele și aplicațiile cu dublă utilizare în domeniul securității cibernetice, inclusiv dezvoltarea de tehnologii de securitate cibernetică adaptate infrastructurii din domeniul apărării, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2021/887 al Parlamentului European și al Consiliului;*

** Regulamentul (UE) 2021/887 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2021 de înființare a Centrului european de competențe în domeniul industrial, tehnologic și de cercetare în materie de securitate cibernetică și a Rețelei de centre naționale de coordonare (JO L 202, 8.6.2021, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/887/oj>).”;*

(b) *alineatul (2) se înlocuiește cu următorul text:*

„(2) Acțiunile din cadrul obiectivului specific nr. 3 sunt implementate cu precădere prin intermediul Centrului european de competențe în domeniul industrial, tehnologic și de cercetare în materie de securitate cibernetică și al Rețelei de centre naționale de coordonare în conformitate cu Regulamentul (UE) 2021/887. Cu toate acestea, rezerva UE pentru securitate cibernetică este implementată de către Comisie și, în conformitate cu articolul 14 alineatul (6) din Regulamentul (UE) 2025/38, de către ENISA.”

4. La articolul 8 alineatul (1), litera (a) se înlocuiește cu următorul text:

„(a) acordarea de sprijin pentru sectorul public și domeniile de interes public, cum ar fi sănătatea și îngrijirea, educația, sistemul judiciar, vămile, *protecția civilă*, apărarea, transporturile, mobilitatea, energia, mediul, sectoarele culturale și creative, inclusiv întreprinderile relevante stabilite pe teritoriul Uniunii, pentru ca acestea să poată implementa și accesa în mod eficace tehnologiile digitale de ultimă generație, cum ar fi HPC, tehnologiile cuantice, IA și securitatea cibernetică;”.

5. La articolul 12, alineatul (5) se înlocuiește cu următorul text:

„(5) Programul de lucru poate prevedea, de asemenea, că entitățile juridice stabilite în țări asociate și entitățile juridice care sunt stabilite în Uniune, dar sunt controlate din țări terțe nu sunt eligibile să participe la niciuna sau la o parte dintre acțiunile din cadrul obiectivului specific nr. 3 ■ și la acțiuni axate pe tehnologii cu potențial de dublă utilizare din cadrul oricărui obiectiv specific ***din motive de securitate bine justificate***. În astfel de cazuri, cererile de propuneri și cererile de oferte sunt limitate la entități juridice stabilite sau considerate a fi stabilite în statele membre și controlate de statele membre sau de resortisanți ai statelor membre. Astfel de restricții se pot aplica accesului la capacitățile implementate în cadrul unor astfel de cereri. ***Restricțiile respective sunt proporționale și se aplică numai în cazul în care sunt strict necesare.***”

6. ***La articolul 20 alineatul (1), se adaugă următoarea literă:***

„(d) în cazul cererilor de propuneri menite să sprijine tehnologiile, serviciile, competențele sau aplicațiile cu dublă utilizare, dimensiunea transeuropeană a proiectului.”

7. *La obiectivul specific nr. 5, punctul I din anexa I, punctul 4 se înlocuiește cu următorul text:*

„4. Transport, mobilitate, energie și mediu

Implementarea unor soluții și infrastructuri descentralizate necesare pentru aplicațiile digitale la scară largă, cum ar fi vehiculele automatizate conectate, vehiculele aeriene, terestre, de suprafață și subacvatice fără pilot, conceptele de mobilitate inteligentă, orașele inteligente, zonele rurale sau regiunile ultraperiferice inteligente, pentru a sprijini politicile în domeniile transportului, energiei și mediului și în coordonare cu acțiunile pentru digitalizarea sectoarelor transportului și energiei în cadrul Mecanismului pentru interconectarea Europei.”

Articolul 2

Regulamentul (UE) 2021/695 se modifică după cum urmează:

1. La articolul 46, se introduce următorul alineat:

„(4a) Prin derogare de la articolul 212 alineatul (3) din Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509 al Parlamentului European și al Consiliului*, rambursările, inclusiv avansurile rambursate, veniturile și cuantumurile neutilizate, excluzând taxele și costurile finanțării mixte din cadrul CEI aferente proiectului-pilot al CEI din cadrul programului Orizont 2020, sunt considerate venituri alocate interne în conformitate cu articolul 21 alineatul (3) litera (f) și cu articolul 21 alineatele (4) și (5) din Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509, iar limitarea în timp de doi ani prevăzută la articolul 212 alineatul (3) al doilea paragraf din Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509 se aplică de la ... [JO: a se introduce data intrării în vigoare a prezentului regulament de modificare].

* Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 septembrie 2024 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii (JO L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).”

2. Articolul 48 se modifică după cum urmează:

(a) **la alineatul (1)**, după al doilea paragraf se introduc următoarele paragrafe:

„Prin derogare de la articolul 7 alineatul (1), *sprijinul menționat la al doilea paragraf literele (a), (b) și (c) de la prezentul alineat poate include aplicații cu potențial de dublă utilizare, contribuind în același timp la promovarea utilizării aplicațiilor civile.*

Prin derogare de la articolul 7 alineatul (1), *sprijinul menționat la al doilea paragraf litera (d) de la prezentul alineat poate include inovarea în domeniul tehnologiilor de apărare critice menționate la articolul 2 alineatul (1) litera (a) punctul (iv) din Regulamentul STEP, promovând în același timp, dacă este cazul, inovațiile cu potențial de dublă utilizare.*”;

(b) se introduce următorul alineat:

„(1a) Aplicarea derogărilor de la articolul 7 alineatul (1) prevăzute la alineatul (1) de la prezentul articol este inclusă în monitorizarea programului de către Comisie în conformitate cu articolul 50.”;

(c) *alineatul (2) se înlocuiește cu următorul text:*

„(2) Beneficiarul instrumentului Accelerator este o entitate juridică care îndeplinește criteriile pentru a fi considerată o întreprindere nou-înființată, o IMM sau, în situații excepționale, o întreprindere cu capitalizare medie de mici dimensiuni care intenționează să se extindă, stabilită într-un stat membru sau într-o țară asociată.

În ceea ce privește sprijinul pentru inovarea în domeniul tehnologiilor de apărare critice în temeiul alineatului (1) al doilea paragraf litera (d) de la prezentul articol, participarea este limitată la entitățile juridice stabilite în Uniune, în Ucraina sau într-o țară membră a SEE asociată la programul Orizont Europa. Entitățile juridice controlate direct sau indirect de o țară terță care nu este Ucraina sau o țară membră a SEE asociată la programul Orizont Europa, ori de entități juridice dintr-o astfel de țară terță, sunt excluse de la participare.

Prin derogare de la al doilea paragraf, o entitate juridică stabilită în Uniune sau într-o țară membră a SEE asociată la programul Orizont Europa și care este controlată de o țară terță care nu este Ucraina sau o țară membră a SEE asociată la programul Orizont Europa, ori de o entitate juridică dintr-o țară terță care nu este Ucraina sau o țară membră a SEE asociată la programul Orizont Europa, este eligibilă ca beneficiar în temeiul alineatului (1) de la prezentul articol, cu condiția ca garanțiile să fie puse la dispoziția Comisiei. Astfel de garanții se aprobă în conformitate cu procedurile naționale ale statului membru sau ale membrului SEE asociat la programul Orizont Europa în care este stabilită entitatea juridică, cum ar fi măsuri adecvate în temeiul examinării, astfel cum este definită la articolul 2 punctul 3 din Regulamentul (UE) 2019/452 al Parlamentului European și al Consiliului.*

Garanțiile respective oferă asigurări că sprijinul acordat entității juridice nu ar contraveni intereselor în materie de securitate și apărare ale Uniunii și ale statelor sale membre, astfel cum sunt stabilite în cadrul politicii externe și de securitate comune în temeiul titlului V din TUE, inclusiv respectării principiului relațiilor de bună vecinătate.

În ceea ce privește sprijinul acordat în temeiul alineatului (1) al doilea paragraf litera (a), (b) sau (c) de la prezentul articol, care vizează aplicații cu potențial de dublă utilizare, programul de lucru poate prevedea posibilitatea de a limita participarea la entitățile juridice stabilite numai în statele membre sau la entitățile juridice stabilite în anumite țări asociate, în plus față de cele stabilite în statele membre. Orice limitare a participării entităților juridice stabilite în țări asociate care sunt membre ale SEE trebuie să respecte clauzele și condițiile Acordului privind Spațiul Economic European. Din motive excepționale și justificate în mod corespunzător, în scopul de a garanta protecția intereselor strategice ale Uniunii și ale statelor sale membre, programul de lucru poate, de asemenea, să excludă de la participarea la anumite cereri de propuneri entitățile juridice stabilite în Uniune sau în țări asociate care sunt controlate direct sau indirect de țări terțe neasociate sau de entități juridice din țări terțe neasociate, sau să permită participarea acestora numai în anumite condiții prevăzute în programul de lucru.

Propunerea poate fi prezentată fie de beneficiar, fie, cu acordul prealabil al beneficiarului, de una sau mai multe persoane fizice sau entități juridice care intenționează să înființeze sau să sprijine beneficiarul respectiv. În acest din urmă caz, acordul de finanțare se semnează numai cu beneficiarul.

** Regulamentul (UE) 2019/452 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 martie 2019 de stabilire a unui cadru pentru examinarea investițiilor străine directe în Uniune (JO L 79 I, 21.3.2019, p. 1),
ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/452/oj>.”*

Articolul 3

Regulamentul (UE) 2021/697 se modifică după cum urmează:

1. Articolul 5 se înlocuiește cu următorul text:

„Articolul 5

Țări asociate

Fondul este deschis participării următoarelor țări terțe (țări asociate):

(a) membrii Asociației Europene a Liberului Schimb care sunt membri ai SEE, în conformitate cu condițiile stabilite în Acordul privind Spațiul Economic European;

(b) Ucraina, în conformitate cu condițiile stabilite în Acordul de asociere UE-Ucraina.”

2. Articolul 6 se înlocuiește cu următorul text:

„Articolul 6

Sprijin acordat tehnologiilor disruptive în materie de apărare

- (1) **Fondul** sprijină acțiunile care conduc la dezvoltarea de tehnologii disruptive în materie de apărare în domeniile de intervenție definite în programele de lucru menționate la articolul 24.
- (2) Programele de lucru stabilesc cele mai adecvate forme de finanțare și criterii și proceduri de selecție și de atribuire, precum și metodele de execuție în ceea ce privește tehnologiile disruptive în materie de apărare.”

3. Se introduce următorul articol:

„Articolul 8a

Finanțare cumulativă și transferuri de resurse

- (1) O acțiune care a beneficiat de o contribuție din partea altui program al Uniunii poate primi o contribuție și în cadrul *fondului*, cu condiția ca aceste contribuții să nu acopere aceleași costuri. Normele programului relevant al Uniunii se aplică respectivei contribuții corespunzătoare acțiunii în cauză. Sprijinul din partea diferitelor programe ale Uniunii poate fi calculat pe bază proporțională în conformitate cu documentele care stabilesc condițiile de acordare a sprijinului.
- (2) Resursele alocate statelor membre în cadrul gestiunii partajate pot fi transferate, la cererea statului membru în cauză, către *fond*, sub rezerva condițiilor prevăzute în dispozițiile relevante din Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului* **■**. Comisia execută respectivele resurse direct, în conformitate cu articolul 62 alineatul (1) primul paragraf litera (a) din Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509 al Parlamentului European și al Consiliului**, sau indirect, în conformitate cu litera (c) de la paragraful respectiv. Resursele respective *se execută* în beneficiul statului membru în cauză *și în conformitate cu normele fondului*.

- (3) Resursele transferate în conformitate cu alineatul (2) de la prezentul articol pot fi utilizate, prin derogare de la articolul 13 alineatul (2), cu scopul de a contribui la finanțarea acțiunilor eligibile **menționate la articolul 10 alineatul (3) literele (e)-(h)** până la 100 % din costurile eligibile.
- (4) În cazul în care Comisia nu și-a asumat un angajament juridic prin gestiune directă sau indirectă pentru resursele transferate în conformitate cu alineatul (2) **de la prezentul articol și, în orice caz,** până la 30 septembrie 2027, resursele neangajate corespunzătoare pot fi transferate înapoi către unul sau mai multe dintre programele sursă respective, la cererea statului membru în cauză, în conformitate cu condițiile prevăzute în dispozițiile relevante din Regulamentul (UE) 2021/1060.
- (5) Statele membre, instituțiile, organele și agențiile Uniunii, țările terțe, organizațiile internaționale, instituțiile financiare internaționale sau alte părți terțe pot furniza contribuții financiare suplimentare la **fond**. Aceste contribuții financiare constituie venituri alocate externe în sensul articolului 21 alineatul (2) litera (a), (d) sau (e) sau al articolului 21 alineatul (5) din Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509.

* Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize (JO L 231, 30.6.2021, p. 159, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj>).

** Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 septembrie 2024 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii (JO L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).”

Articolul 4

Regulamentul (UE) 2021/1153 se modifică după cum urmează:

1. Articolul 3 se modifică după cum urmează:

(a) alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:

„(1) Obiectivele generale ale MIE sunt construirea, dezvoltarea, modernizarea, completarea și conferirea de reziliență rețelelor transeuropene în sectorul transporturilor, sectorul energiei și sectorul digital și facilitarea cooperării transfrontaliere în domeniul energiei din surse regenerabile, luând în considerare angajamentele de decarbonizare pe termen lung și obiectivele de sporire a competitivității europene; de creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii; de coeziune teritorială, socială și economică; și de acces la piața internă și de integrare a acesteia, cu accent pe facilitarea sinergiilor între sectorul transporturilor, sectorul energiei și sectorul digital.”;

(b) *la alineatul (2), litera (c) se înlocuiește cu următorul text:*

■

„(c) în sectorul digital: să contribuie la dezvoltarea de proiecte de interes comun referitoare la implementarea unor rețele de foarte mare capacitate sigure și securizate, inclusiv sisteme 5G, și la accesul la acestea, la crearea și implementarea capacităților digitale, cum ar fi tehnologia de tip cloud, IA, **fabricile de IA** și gigafabricile de IA, la sporirea rezilienței și a capacității rețelelor magistrale digitale de pe teritoriile Uniunii prin corelarea lor cu teritoriile învecinate, precum și la digitalizarea rețelelor de transport și de energie.”

2. La articolul 8 alineatul (4), se adaugă următoarea literă:

„(f) se acordă prioritate proiectelor de interes comun care contribuie la crearea și implementarea sau modernizarea semnificativă a capacităților digitale, inclusiv a tehnologiei de tip cloud, a IA, **a fabricilor de IA** și a gigafabricilor de IA, în funcție de măsura în care contribuie în mod semnificativ la îmbunătățirea performanței, a rezilienței și a securității infrastructurilor de transport, de energie și digitale care sunt esențiale pentru **funcționarea corectă a** pieței interne.”

3. *Articolul 9 se modifică după cum urmează:*

(a) *la alineatul (2), se adaugă următorul paragraf:*

„Activitățile specifice din cadrul unei acțiuni în temeiul primului paragraf litera (c) pot include, după caz, măsuri de protejare a infrastructurii cu dublă utilizare, civilă și de apărare, în ceea ce privește contracararea mobilității militare sau măsuri de asigurare a infrastructurii de combustibil pentru activități de transport cu dublă utilizare, civilă și de apărare.”;

(b) *alineatul (4) se modifică după cum urmează:*

(i) *litera (d) se înlocuiește cu următorul text:*

„(d) acțiuni care sprijină protecția, dezvoltarea de rețele magistrale noi sau modernizarea considerabilă a celor deja existente ori repararea acestora, inclusiv cablurile submarine, în statele membre și între acestea, precum și între Uniune și țări terțe, cum ar fi acțiunile enumerate în partea V punctul 3 din anexă, precum și alte acțiuni de sprijinire a realizării de rețele magistrale menționate la respectivul punct;”;

(ii) se adaugă următoarea literă:

*„(f) acțiuni de sprijinire a creării și implementării capacităților digitale în domeniul tehnologiei de tip cloud, al IA, **al fabricilor de IA** și al gigafabricilor de IA.”*

4. La articolul 15 alineatul (2), se introduce următoarea literă:

„(ba) sub rezerva transferului resurselor necesare către MIE în contextul evaluării intermediare a programelor în temeiul Regulamentelor (UE) 2021/1058* și (UE) 2021/1056** ale Parlamentului European și ale Consiliului și în temeiul articolului 4 alineatul (13) din prezentul regulament, pentru lucrările referitoare la obiectivele specifice menționate la articolul 3 alineatul (2) litera (a) punctul (ii) din prezentul regulament, se aplică următoarele condiții:

- (i) ratele de cofinanțare pot fi majorate **cu 10 puncte procentuale peste rata de cofinanțare menționată la litera (b)**;
- (ii) acțiunile au dreptul la o plată de prefinanțare reprezentând cel puțin **20 %** din suma alocată în acordul de grant;

- (iii) acțiunile sunt localizate pe unul sau mai multe dintre cele patru coridoare prioritare de mobilitate militară ale UE identificate de statele membre în anexa II la Cerințele militare pentru mobilitatea militară în interiorul și în afara UE, ***inclusiv noduri logistice și tronsoane transfrontaliere ale acestor coridoare***, și respectă cerințele în materie de infrastructură prevăzute în Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/1328 al Comisiei^{***}, ***iar condiții specifice de participare la procedura de atribuire pentru astfel de acțiuni pot fi stabilite în conformitate cu articolul 136 din Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509 al Parlamentului European și al Consiliului^{****}***;

* ***Regulamentul (UE) 2021/1058 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune (JO L 231, 30.6.2021, p. 60, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1058/oj>).***

** ***Regulamentul (UE) 2021/1056 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de instituire a Fondului pentru o tranziție justă (JO L 231, 30.6.2021, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1056/oj>).***

*** ***Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/1328 al Comisiei din 10 august 2021 de specificare a cerințelor în materie de infrastructură aplicabile anumitor categorii de acțiuni privind infrastructura cu dublă utilizare în temeiul Regulamentului (UE) 2021/1153 al Parlamentului European și al Consiliului (JO L 288, 11.8.2021, p. 37, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2021/1328/oj).***

**** ***Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 septembrie 2024 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii (JO L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).***”

Articolul 2 din Regulamentul (UE) 2024/795 se modifică după cum urmează:

1. La alineatul (1) litera (a) **■**, se adaugă următorul punct:

„(iv) tehnologiile de apărare.”

2. *La alineatul (2), litera (b) se înlocuiește cu următorul text:*

„(b) contribuie la reducerea sau la prevenirea dependențelor strategice și a vulnerabilităților Uniunii.”

3. *Alineatul (7) se înlocuiește cu următorul text:*

„(7) Până la 2 mai 2024, Comisia emite orientări privind modul în care tehnologiile din sectoarele menționate la alineatul (1) litera (a) de la prezentul articol pot fi considerate critice, precum și privind modul în care se pot îndeplini condițiile stabilite la alineatul (2) de la prezentul articol. În orientările respective, Comisia precizează noțiunea de lanț valoric și cea de servicii conexe care sunt critice și specifice pentru dezvoltarea sau fabricarea produselor finale menționate la alineatul (3) de la prezentul articol. Până la ... [două luni de la intrarea în vigoare a prezentului regulament de modificare], Comisia actualizează orientările respective pentru a acoperi sectorul prevăzut la articolul 2 alineatul (1) litera (a) punctul (iv). Orientările respective se revizuiesc, după caz, din perspectiva evaluării intermediare menționate la articolul 8.”

Articolul 6

Prezentul regulament intră în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la ...,

Pentru Parlamentul European

Pentru Consiliu

Președinta

Președintele